

FRA AVL TIL BIFF

Protokoll

Årsmøtet i TYR

28. – 29. MARS 2022

Scandic Hamar

Årsmøte i TYR

28. - 29. mars 2022

Sakliste

Ordfører måtte melde forfall grunnet sykdom på kort varsel. Varaordfører ble kontaktet med hadde heller ikke mulighet til å delta. Styreleder Erling Gresseth ønsket velkommen, og nestleder Jan Håvard Refsethås ble valgt til møteleder.

32 stemmeberettigede til stede ved opprop.

TYR Hålogaland og TYR Rogaland hadde ikke anledning til å møte.

Leder i TYR Sørlandet måtte melde forfall på kort varsel, og ga beskjed om at Sven Reiersen representerte TYR Sørlandet. TYR Telemark stilte heller ikke pga sykdom.

Bengt Vestgøte og Ronny Matnisdal ankom under styreleders tale

Sak 1. Godkjenning av innkalling

Årsmøtet er gjort kjent gjennom TYR-magasinet og www.tyr.no innen gjeldende frister.

Innkalling ble godkjent.

Tellekorps Erlend Rønnebak, Sivert Mausest og Oddbjørn Flataker ble valgt ved akklamasjon

Sak 2. Valg av to representanter til å underskrive protokollen

John Ole Bakheim, TYR Trøndelag og Siv Meling, Norsk Highland Cattle ble valgt ved akklamasjon.

Sak 3 Godkjenning av årsmelding 2021

Sak 3 og 4 ble behandlet som en sak.

Erling Gresseth refererte til året som har vært, og oppgaver og utfordringer for TYR og norsk ammekuproduksjon framover. Rammebetingelser, avlsarbeidet i TYR, bærekraft og semin var viktige poenger i talen.

Resultatet ble gjennomgått av daglig leder Per-Sigve Lien.

Nestleder i kontrollkomiteen, Erlend Røhnebæk gjennomgikk arbeidet i kontrollkomiteen og kontrollkomiteens rapport.

Følgende hadde ordet i debatten:

Trine Hasvang Vaag (Nortura), Inga Winjum Rørlien, Kristian Hovde, Sven Reiersen, Siv Meling, Ragna Larsen, Kristen Svarstad, Per Øivin Sola, Øystein Finsrud, Erlend Røhnebæk, Oddrun Angelsen Kyllingmo, Svein Eberhard Østmoe, Knut Ole Overaa, Per Øivin Sola, Marte Lang-Ree (NSG), Trond Dahl, Silje Eckdahl,

Fra diskusjon og innspill:

Økonomi og rammebetingelser

- Muligheter for uttak av merpris på storfekjøtt. Forbruk av storfekjøtt og markedsføring av dette.
- Struktur og distriktsprofil på TYRs innspill til jordbruksforhandlingene ble diskutert med ulike synspunkt.
- Viktig å framheve ammekuproduksjonen som bærekraftig, og utnyttelse av norsk fôrgrunnlag.
- Utsiktene for global matkrise og viktigheten av at det stimuleres til utnyttelse av alle mulige ressurser.
- Ammekua skal være over hele landet, dvs også på sentrale Østlandet, og det skal være mulig å drive med ammeku i alle produksjonsstørrelser. Forskjeller på distriktene og beiteområdene, men ønsker at det blir mer tilskudd i sone 1.

Avl og fag

- Viktig at oppslutningen om registreringer i avlsarbeidet økes.
- Utfordringer og viktigheten av at klauvproblematikk tas på alvor og følges opp i avlsarbeidet til TYR. For mange okser utgår pga klauv.
- Profilerings av avlsarbeidet, og mulighetene med bruk av semin.
- AA ser ikke nytten av å binde seg til ungekser.
- Vektregistrering har ligget på 20%, og har ikke beveget seg oppover de siste årene.
- Priser på stambokføring
- Etterlyser kåringskurs for rådgivere tilsluttet KLF
- TYR bør se på muligheten for å samarbeide med Mimiro. De jobber med en slaktepredikeringsmodell. En indeks for fôrutnyttelse, beregning og rapport som kan komme inn i klimakalkulatoren.
- Klimaarbeid er god agronomi som gir god økonomi. Positivt at klimakalkulatoren er på plass. De fleste forbedringene bra for jorda og lommeboka.

Organisasjon

- Spørsmål om årsmøtorepresentasjon når lokallag slås sammen
- Potensialet for flere og nye medlemmer
- Tallmateriale og dokumentasjon på Staur, fôrutnyttelsen har så stor verdi at det må synliggjøres. Markedsføre og vise frem gevinsten fôrutnyttelsen, økt seminsalg
- Organisasjonskultur og profilering. TYR må ha integritet, og være tydelig. Saken om justerte fødselsvekter er ikke glemt.
- Engasjement i lokal- og raselagene. Viktig å engasjere medlemmene og få tak i gode tillitsvalgte.
- Tillitsvalgte må være tydelige og bevisst sin rolle, og det er uheldig med utspill som kom på FB i forbindelse med valgkomiteens innstilling.

- Medlemsfordeler utover rabatt på DNA-analyser og avstammingskontroll
- TYR må være tydeligere på kommunikasjon og hva som er aktiviteter i organisasjonen. Noen opplever TYR som er organisasjon for store ammeku-bønder. TYR må være attraktive for alle, uavhengig av lokasjon i Norge.
- Geno og TYR må sammen kunne samarbeide slik at det er til beste for begge organisasjoner.

Marte Lang-Ree fra NSG:

Det er påfallende mange likheter mellom NSG og TYR, så det er ønskelig med mer samarbeid. NSG har også både store og små produsenter. Kunnskap, miljø og kompetanseutvikling er viktig, og det er viktig at vi kommuniserer hva vi driver med ut til forbruker, og hvilke ressurser som utnyttes. Landbrukspolitikken kan ikke ses på for ett og ett år, vi må se lenger fremover.

Svarkommentarer fra styreleder:

Tilhørighet til organisasjonen er viktig og da må organisasjonen arbeide slik at alle ammekuprodusenter føler tilhørighet. TYR skal være for alle, både nord og sør, og liten og stor. Det er viktig med åpenhet i organisasjonen, men samtidig er det viktig at enkelte diskusjoner naturlig nok må kunne holdes internt.

TYR må fortsette å jobbe for å synliggjøre og argumentere for vår ammekuproduksjon som er bærekraftig i forhold til de land vi importerer fra. Det må vises fram beitende dyr i hele landet. TYR vil derfor fortsatt jobbe for å gjeninnføre arealtilskudd i sone 1.

Struktur er også et omdiskutert tema i TYR. Det skal jobbes for alle produksjoner, og det er viktig at det også er mulig å utvikle produksjonen slik at det er mulig å drive med ammeku på heltid.

Engasjement i lokal- og raselag er viktig for organisasjonen, og det må jobbes for å øke dette. Saker i organisasjonen må komme nedenfra og opp. Erfaringen i dag er at det i hovedsak jobbes ovenfra og ned. Initiativet må snus.

Beklager at de som har oppnådd eliteokser siste året ikke er invitert til årsmøte. Dette skal vi se på for neste årsmøte.

Svarkommentar fra styremedlem Per Øivin Sola:

Det er jobbet med fôrutnytting og gjort registreringer i mange år. Fôrutnyttingstallet er med uavhengig av rase. Det blir ikke brukt for å avle på, men det brukes for å selektene. Det er begrenset med ressurser i TYR og det må tas en debatt på hva ressursene skal brukes på framover.

Alle må ta et tak for å unngå dårlige klauver. Krav til nye registreringer av klauv vil gi TYR mye informasjon som kan brukes i avlsarbeidet. (Per Øivin)

Svarkommentarer fra daglig leder:

Lokallagene har 15 årsmøteutsendinger, der hvert lag har en utsending forutsatt at laget har minst 25 medlemmer. Dersom det er færre lokallag enn utsendinger, fordeles de resterende

utsendingene på de største lokallagene. Hvis Hordaland og Sogn og Fjordane slås sammen vil de sannsynligvis miste en årsmøteutsending til TYR Trøndelag, som er det nest største laget. TYR Innlandet er størst og har allerede to utsendinger.

TYR har ansatt markedssjef for å tydeliggjøre arbeidet med å synliggjøre organisasjonen, og bli attraktiv for alle. Derfor ble markedssjef prioritert framfor reansettelse av organisasjonssjef.

Takk for innspillene på at TYR må bli bedre på å synliggjøre verdien og nytten av avlsarbeidet. Bruk av føreffektive dyr er fremtiden. Klimaarbeidet er en selvfølge og produksjonen har fortrinn som det skal bygges videre på. Politikerne må utfordres på at det må satses på norsk ammekuproduksjon, dersom de mener alvor med klimaarbeidet, bærekraft og matforsyning.

Beklager tilfeller der okser som er tatt inn i avlsarbeidet uten at de tilfredsstillende krav som er stilt. Dette er beklagelig, og derfor har TYR startet et arbeid med å kvalitetssikre hele prosessen med fenotypetesten og til okser er levert kjøper.

TYR er også en merkevare og vi er avhengig av et godt omdømme. Tillitsvalgte har et spesielt ansvar for hvordan de presenterer TYR, og hvordan de opptrer. Dette gjelder spesielt på sosiale medier, men også i møte med medlemmer og organisasjoner.

Styrets innstilling til årsmøtet:

- *Styret innstiller overfor årsmøtet at styrets melding for 2021 godkjennes.*

Styrets innstilling ble vedtatt

Sak 4. Godkjenning av regnskapet for 2021

Regnskapet ble presentert av daglig leder og kontrollkomiteens nestleder gjennomgikk rapport fra kontrollkomiteen.

Sak 3 og 4 ble behandlet samtidig og diskusjonen er referert under sak 3

Orientering fra daglig leder

Resultatet er betydelig over budsjett. Driftsinntektene ble redusert med kr 1.159.542,- i 2021 sammenlignet med 2020. Hovedårsaken var nedgang i semininntekt som følge av endring i Geno-avtalen, redusert inntekt salg av okser og reduksjon i auksjonssalær.

Driftskostnadene ble redusert med kr. 3.200.401,-. Årsaken til kostnadsreduksjonen er kostnader til kjøp av okser, nedgang i innkjøp av semin, nedgang i personalkostnader, og reduksjon i forsikringskostnad og reduksjon i innleide tjenester.

Resultatet for 2021 ble kr 2.8061.496,-

Orientering fra kontrollkomiteen

Kontrollkomiteen har deltatt på kurs i kontrollkomite i landbruket. Kontrollkomiteen er et organ medlemmene kan kontakte hvis det er noe man ikke er fornøyd med. Kontrollkomiteen

siste året har besluttet å bli flinkere til å ha mer kontinuerlig prosess, med arbeidet gjennom året. Det vises videre til kontrollkomiteens rapport.

Styrets innstilling til årsmøtet:

Styret innstiller overfor årsmøtet at revisors beretning og kontrollkomiteens rapport tas til orientering, og at regnskapet for 2021 godkjennes. Overskuddet er på kroner 2.387 536 avsettes til annen egenkapital

Styrets innstilling ble enstemmig vedtatt. Gjeldende revisjonsselskap ble valgt som revisor for kommende år

Sak 5. Orientering om arbeidsprogram 2022

Styret behandlet forslag til arbeidsprogram for 2022 på styremøte 2. mars 2022, og ble presentert av daglig leder på årsmøtet.

Hovedpunkter i arbeidsprogrammet er;

- Styrking av produsentøkonomien i ammekunæringen.
- Styrke oppslutningen om organisasjonen internt og eksternt
- Øke salget av semin
- Kvalitetssikre avlsarbeidet i TYR

Styrets innstilling til årsmøtet:

Styret innstiller overfor årsmøtet at arbeidsprogram 2022 tas til orientering.

Årsmøtet støttet styrets innstilling

Sak 6. Eierskap til okser i fenotypetesten

Styremedlem Per Ivar Laumann innledet med bakgrunn for saken og styrets forslag til årsmøtet. Saken har vært til drøfting i organisasjonen ved flere anledninger. Det har vært på høring i både lokal- og raselagene, og i tillegg ble saken diskutert på ledersamlingen.

Følgende hadde ordet i debatten:

Svein Eberhard Østmoe, Inge Grepstad Kristoffersen, Øystein Finsrud, Knut Ole Overaa og Bengt Vestgøte.

Fra diskusjon og innspill:

- Forslaget bidrar til en lavere netto kostnad for TYR, og det forventes at dette «overskuddet» brukes til å styrke avlsarbeidet
- Effekten av dette må tilbakeføres til aktive avlsbesetninger
- Usikkerhet til hvordan dette oppfattes ute hos oppdretterne. Det er viktig at det er en årlig revidering, og at overføring til avlsbesetninger må styrkes på andre måter.

- Usikker på hvordan dette påvirker tilbudet på kalver til på Staur. Det er et stort potensial for å øke seminandelen. Det bør gis plass til flere raser på Staur. Her er det potensiale for å tjene mer penger ved små grep.
- TYR skal ikke være kun for de som har okse(r) på Staur.
- Bruke GS for alt det er verdt.
- Modellen burde i større grad premiere forskjellen på seminokse og eliteokse.
- Videre fremover må det settes mer penger inn i avlsarbeidet.

Svarkommentarer fra styreleder:

Takker for positive og gode innspill i saken. Tar med dette i det videre arbeide, og styret vil i 2022 se på muligheten for å øke tilbakeføringen til de som bidrar i avlsarbeidet

Styrets innstilling til årsmøtet:

Årsmøtet støtter styrets forslag om at TYR kjøper alle okser som godkjennes for fenotypetesten, etter den modell som er foreslått.

Styrets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Sak 7 Forslag til vedtektsendring - §12 Avlsråd

Norsk Charolais (NCH) hadde sendt inn sak med forslag om endring av vedtekten §12 Avlsråd.

Forslag fra Norsk Charolais

Norsk Charolais ønsker med forslaget å presisere avlsrådets rolle og ansvar. Norsk Charolais hevder at dette har vært en diskusjon i lang tid om avlsrådets rolle i TYR. NCH foreslår at avlsrådets instruks skal fristilles fra styret, og at alle avlsrelaterte saker skal vedtas av avlsrådet. NCH foreslår at styret kun kan overprøve avlsrådet i saker som er av økonomisk betydning, eller er i konflikt med TYRs styrende dokumenter.

Øystein Finsrud, Norsk Charolais, la fram saken og argumentene for forslaget. Hensikten med forslaget er å sikre at alle avlsrelaterte saker behandles i avlsrådet, og at avlsrådet må ha myndighet til å ta ansvar i avlssaker. Avlsrådet skal ha den ytterste kompetansen på saker som omhandler avl, og derfor bør myndigheten ligge der.

Ann Kristin Nes, styret i TYR, begrunnet styrets innstilling. Styret er ansvarlig for lagets drift, og styremedlemmene er personlig ansvarlig for de vedtak som gjøres i TYR. Derfor kan ikke denne myndigheten overlates til avlsrådet. Avlsrådet skal fortsette å være faginstansen til styret, men styret ser gjerne på instruks for avlsrådet.

Følgende hadde ordet i debatten:

Øystein Finsrud, Ann Kristin Nes, Odd Grundt, Synne Vahl Rogn, Erling Gresseth, Svein Eberhard Østmoe, Inge Grepstad Kristoffersen, Øystein Finsrud, Knut Ole Overaa, Thomas Pettersen og Bengt Vestgøte.

Fra diskusjon og innspill:

- Foreslår at det stemmes over om det er ønskelig med vedtektsendring før det stemmes over styrets innstilling.
- Alternativet er at avlsrådets mandat gjennomgås i løpet av 2022, ift. Avlsrådet fullmakter.
- Det bør være mulig å dele byrden til avlsrådet. Avlsrådet er folk som er valgt pga. deres avlskunnskaper. Mens styret er valgt pga. deres organisasjonskunnskaper.
- Styret er personlig ansvarlig for det som skjer i TYR. Man kan risikere å jobbe mot hverandre dersom styret og avlsrådet ikke blir enige, og det er vanskelig å delegere myndighet.

Det ble stemt over om det var ønskelig med en vedtektsendring. Forslaget ble ikke vedtatt mot tre stemmer. Deretter foreslo Øystein Finsrud at det åpnet for at avlsrådet hadde en representant i styret når avlssaker ble diskutert. Etter diskusjon ble dette forslaget trukket.

Kommentar fra styreleder

TYR er en avlsorganisasjon, og skal dette fungere må avlsrådet og styret samarbeide. Avlsrådet er representert i styret ved at én av styremedlemmene er i avlsrådet. Det er årsmøte bestemmer hvem som skal i styret, og enten får styret tillitt til å fortsette eller ikke. Dette må det kunne samarbeides om, men det er viktig at det er klare linjer der styret har ansvaret.

Kommentar fra daglig leder:

Styret kan gi den fullmakten de ønsker til avlsrådet, og de kan trekke fullmakten tilbake. Det kreves ingen endring i vedtektene. Skeptisk til at det vedtas at det skal velges representant fra avlsrådet inn i styret. Årsmøtet bør ikke ta slike beslutninger uten at det er grundig vurdert. Derfor bør alternativet være å utrede til neste årsmøte.

Styrets innstilling til årsmøtet:

Styret innstiller overfor årsmøtet at §12 Avlsrådet beholdes slik som i dag, og at instruks for avlsrådet gjennomgås i løpet av 2022.

Årsmøtet støttet styret innstilling enstemmig

Sak 8 Valg

Leder i valgkomiteen, Silje Eckdahl, presentert innstillingen og bakgrunnen for denne.

Silje Eckdahl kommentert innstilling til valgkomite. Valgkomiteen har i ettertid blitt kjent med at årsmøtet i 2020 vedtok at Vestfold og Telemark tilhører region Sør, i valgkretsene som er beskrevet i Valgkomiteens instruks. Tidligere tilhørte Vestfold region Øst. Instruksen ble imidlertid ikke oppdatert etter årsmøtet, og derfor har denne endringen blitt oversett av valgkomiteen. Valgkomiteen understreker at dette hensyntas i neste års valgkomitearbeid. For å sikre at dette ikke skjer senere foreslår valgkomiteen at årsmøtet vedtar at ny instruks for valgkomiteen som legges fram for årsmøtet neste år.

Valgkomiteen har følgende forslag til vedtak i sak 8 om valg:

«Årsmøtet ber valgkomiteen gjennomgå instruks for valgkomiteen, og at instruks med eventuelle endringer legges fram for vedtak i årsmøtet 2023.

Følgende hadde ordet i forhold til innstillingen:

Silje Eckdahl, Oddrun Kyllingmo, Synne Vahl Rogn, Lasse Stæhr, Kristen Svarstad, Halvor Øiestad, Kristian Hovde og Øivind Nordrum.

Valg av styreleder for ett år:

Valgkomiteens innstilling: Erling Gresseth (gjenvalg)

Erling Gresseth ble valgt med 32 stemmer og 2 blanke.

Valg av styremedlem for to år:

Valgkomiteens innstilling: Oddrun Angelsen Kyllingmo (ny)

Forslag fra Halvor Øiestad: Per Øivin Sola (gjenvalg)

Første valg viste 16 stemmer til hver av kandidatene, og en blank stemme. I henhold til vedtektene ble det gjennomført en ekstra avstemming

Per Øivin Sola ble valgt med 20 stemmer og 13 stemmer til Oddrun Angelsen Kyllingmo

Valg av styremedlem for to år:

Valgkomiteens innstilling: Anders Schanche Rettedal (ny)

Forslag fra Øyvind Nordrum: Oddrun Angelsen Kyllingmo (ny)

Oddrun Angelsen Kyllingmo ble valgt med 17 stemmer og 16 stemmer til Anders Schanche Rettedal.

Valg av styremedlem for to år:

Valgkomiteens innstilling: Synne Vahl Rogn (ny)

Synne Vahl Rogn ble valgt med 31 stemmer, 1 blank

Valg av 3. varamedlem for ett år:

Valgkomiteens innstilling: Karl Gustav Lofthus (gjenvalg)

Forslag fra Kristian Hovde: Anders Schanche Rettedal (ny)

Anders Schanche Rettedal ble valgt med 29 stemmer, 2 stemmer til Karl Gustav Lofthus og 2 blanke stemmer.

Valg av nestleder for ett år:

Valgkomiteens innstilling: Jan Håvard Refsethås (gjenvalg)

Jan Håvard Refsethås ble valgt med 27 stemmer, 3 blanke stemmer og 2 stemmer ble forkastet

Valg av ordfører for ett år:

Valgkomiteens innstilling: Erik Meidell (gjenvalg)

Erik Meidell ble valgt med 32 stemmer

Øvrige valg ble gjennomført ved akklamasjon i henhold til valgkomiteens innstilling

Styret

1. varamedlem for ett år - Lasse Stæhr (ny)
2. varamedlem for ett år – Randi Bruun (ny)
4. varamedlem for ett år – Gunnar Bjørndalen (genvalg)

Varaordfører for ett år - Hogne Bjørklund (ny)

Kontrollkomiteen

Medlem for tre år – Erlend Røhnebak (genvalg)
Leder for ett år – Torleif Susort (genvalg)

1. varamedlem for ett år: Leif Egil Amundsen (ny)
2. varamedlem for ett år: Øystein Furnes (ny)

Valgkomiteen

Medlem for tre år – Elisabeth Haugarne (ny)
1. varamedlem for ett år - Per Ivar Laumann (ny)
2. varamedlem for ett år - Lars Erik Megarden (genvalg)
Leder for ett år - Erik Melting (ny)
Nestleder for ett år – John Skogmo (ny)

Årsmøtet støttet også enstemmig forslag fra valgkomiteen. Årsmøtet ber valgkomiteen gjennomgå instruks for valgkomiteen, og at instruks med eventuelle endringer legges fram for vedtak i årsmøtet 2023.

Sak 9 Fastsetting av godtgjørelse til tillitsvalgte

Silje Eckdahl presenterte valgkomiteens innstilling til godtgjørelser for 2021/22:

Valgkomiteens forslag.

Styreleder økning med kr 50 000,- til ny sats kr 200 000,- per år.

Nestleder: økning med kr 5 000,- til ny sats kr 50 000,- per år.

Styremedlem og 1. varamedlem: Økning med kr 1 000,- til ny sats kr 20 000,- per år.

Daggodtgjørelse under 2 timer nytt forslag 600,-

Daggodtgjørelse 2 – 4 timer nytt forslag 1250,-

Daggodtgjørelse over 4 timer uendret 2500,-

Daggodtgjørelse gjelder fysisk og digitalt møte

Honorar leder kontrollkomiteen uendret kr 5 000,-

Honorar leder valgkomiteen uendret kr 5 000,-

Honorar til ordfører nytt forslag 5000,-

Reise etter regning.

Diett og kjøregodtgjørelse:

Kjøregodtgjørelse etter Statens satser.
Kost etter regning, inntil kr 250,- pr dag for reiser over 5 timer.
(dette er en tilpasning i forhold til endrede skatteregler, hvor diett normalt regnes som godtgjørelse og dermed er skattbar inntekt)

Følgende hadde ordet i saken:

Silje Eckdahl, Øystein Finsrud, Erling Gresseth

Fra diskusjon og innspill:

- Savner forslag til godtgjørelse til leder i økonomiutvalget

Svarkommentar fra styreleder

Økonomiutvalget oppnevnes av styret, og styret fastsetter godtgjørelse. Siste året har leder i økonomiutvalget hatt kr 5.000,- i honorar.

Årsmøtet støttet enstemmig innstillingen fra valgkomiteen

Sak 10 Fastsetting av kontingent for 2023

Synne Vahl Rogn presenterte styrets innstilling til årsmøtet

Styrets innstilling til årsmøtet:

Styret innstiller overfor årsmøtet at medlemskontingenten for 2023 er den samme som medlemskontingenten for 2022.

Årsmøtet støttet enstemmig styrets innstilling

Hamar, 29. mars 2022

Protokollen er lest og funnet korrekt

John Ole Bakheim

Siv Meling